Dekameron

Na měsíc listopad připadla kniha Dekameron, kterou napsal Giovanni Boccaccio. Mně se do ruky dostal výtisk vydaný nakladatelstvím Odeon, Praha roku 1975. Knihu do češtiny přeložil Radovan Krátký.

Dekameron je epická sbírka 100 prozaicky psaných novel především o lásce – některé humorné, jiné tragické. Příběh se odehrává během jedné z morových ran ve 14. století. Sedm mladých paní a tři mladí muži uprchli z města před morem na venkovskou vilu, kde tráví večery vyprávěním příběhů. Každý den je jedna z postav zvolena králem či královnou, která organizuje setkání a vybírá téma příběhu na příští den. Jelikož zde nemohu detailně popsat všech 100 novel, stručně pro představu představím alespoň jednu z nich – konkrétně první příběh čtvrtého dne. V této novele se otec dceři pomstí za lásku k nízko postavenému muži tím, že ho nechá zabít a jeho srdce na misce předložit své dceři.

Jak jsem se již zmínil v prvním odstavci, knihu napsal Giovanni Boccaccio – významný italský renesanční básník, novelista a humanista žijící v 14. století. Mezi jeho další díla patří např. Fiesolské nymfy nebo Milostná vidina. Dekameron začal psát nedlouho po skončení morové epidemie (1348), kterou sám prožil. Toto se velmi projevilo v úvodu knihy, kde autor barvitě popisuje beznadějnou situaci v jednom z italských měst. Autor jednotlivé příběhy čerpal převážně z antických a rytířských románů. Zajímavostí je, že úvod je jedním z nejrozsáhlejších popisů moru ve středověku. Toto Boccacciovo dílo mělo veliký dopad na pozdější tvorbu v celé řadě uměleckých oborů umění nejen v Itálii, ale i ve zbytku Evropy.

Pravím tedy, že od spásonosného vtělení Syna Božího dospěla léta čísla tisíc tři sta čtyřicet osm, když do vynikajícího města Florencie, krásnějšího nad všecka ostatní města italská, přišel vražedný mor, seslaný na smrtelníky buď vlivem nebeských těles, nebo ze spravedlivého božího hněvu, abychom se napravili; povstal několik let předtím ve východních zemích, připravil je o nesčíslné množství lidí, a přenášeje se bez ustání z jednoho místa na druhé, nemilosrdně šířil se na západ.

Dekameron, strana 10–11

Tento úryvek jsem si vybral, jelikož nejen velmi dobře vystihuje autorův styl psaní, ale také úvodní část knihy. Autor rád, jak je na této ukázce dobře vidět, používá dlouhé spletité věty (jedná se vlastně o jedinou větu, která tvoří celý odstavec), což klade značné nároky na pozornost na čtenáře. Druhým důvodem, proč jsem si tento úryvek vybral je, že velmi vystihuje atmosféru doby, do které je děj zasazen. Také mě zaujal způsob, kterým je citován letopočet 1348 n. l. Nepřehlédnutelný je hluboce zakotvený náboženský vliv, který prostřednictvím kterého se snaží objasnit důvod vzniku moru, ale i láska k Florencii.

Úvod knihy, v němž autor popisuje situaci v morem zpustošeném městě, se mi líbil mnohem více než jednotlivé příběhy. Popis krizové situace ve Florencii postižené morovou ranou byl vylíčen velmi poutavě. Jelikož mám rád literaturu faktu, bylo by pro mě zajímavé, kdyby autor pokračoval v líčení života v morem postiženém městě, ale to by se z knihy stalo zcela jiné dílo. No ale zpět k vlastním příběhům. Když opominu nadměrnou délkou vět způsobující sníženou přehlednost textu, příliš mě obsah většiny příběhů nenadchl a přišel mi svými tématy nudný. Zaujal mě však např. příběh první příběh čtvrtého dne, ve kterém došlo k dramatické zápletce s brutálním vyústěním. To je ovšem perspektiva čtenáře 21. století. Věřím, že pro středověké publikum představoval něco nového a představoval protiváhu tradičním církevním formálním textům.

Zdroje informací:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Dekameron

https://en.wikipedia.org/wiki/The Decameron

https://cs.wikipedia.org/wiki/Giovanni Boccaccio

https://rozbor-dila.cz/dekameron-rozbor-dila-k-maturite/